

Illusionist Koolmees ziet meer koopkracht dan hardwerkende Nederlander

Ulko Jonker
Amsterdam

Wordt de 'nationale koek' wel goed verdeeld? De bedrijfswinsten pieken op recordniveaus, de schatkist loopt over en de economische groei is meer dan 3%. Toch steeg de koopkracht vorig jaar maar 0,3% en dit jaar wordt het een schamele 0,6%. Maar wie denkt tekort te komen bij het uitdelen van de vruchten van overvloed, moet de brieven lezen die de ministers Wouter Koolmees en Wopke Hoekstra de afgelopen dagen naar de Tweede Kamer stuurden.

'Goed nieuws', vindt de minister van Sociale Zaken in zijn eigen epistel. 'Het gemiddelde huishouden profiteert volop van de economische groei, veel meer dan de statische koopkrachtcijfers suggereren'. En volgens de

minister van Financiën hebben ook ouderen weinig te klagen. Geen enkele andere wereldburger heeft het na zijn pensioen zo goed als de Nederlander.

Vandaag debatteert de Kamer tegen de zin van de regeringspartijen over de 'brede koopkrachtontwikkeling'. Aanleiding zijn de loonstrookjes in januari, die volgens 50Plus-Kamerlid Corrie van Brenk 'de illusie van koopkracht' verbraken. PVV'er Léon de Jong vond zelfs dat de burger wordt 'belazerd met valse en flinterdunne koopkrachtverwachtingen'.

Waar slaat de welvaartsstijging

Minister construeert nieuwe werkelijkheid waarbij reële beloning werknemers hoger is dan welvaartsgroei

van 3% neer? vroeg Brenk aan Koolmees. Die antwoordde na twee maanden studie: 'Voor het overgrote deel (twee derde) bij huishoudens.' En niet alleen via hogere lonen en meer werk en banen, die deels niet in het statische koopkrachtplaatje te zien zijn, maar Koolmees vindt dat ook de hogere zorguitgaven bijgeteld moeten worden bij huishoudens.

Zo construeert hij een nieuwe werkelijkheid over de koopkracht, waarin de reële beloning van werknemers de welvaarts-groei zelfs overtreft. Dan stijgt dit jaar de koopkracht van werkenden met 3,5%, tegen 3,2% bbp-groei. Volgend jaar ligt de reële beloning voor werkenden opnieuw 3,1% hoger, tegen 2,7% groei voor de economie.

Het grootste deel van die stijging gaat overigens voorbij aan de meeste werkenden, degenen die

FOTO: HOLLANDSE HOOGTE

niet net een baan hebben gevonden en ook geen promotie maken. Dat scheelt in deze definitie dit jaar 2,8 procentpunt en volgend jaar 2,3 procentpunt koopkracht.

En dezelfde overheid, die volgens premier Rutte die 'hardwerkende Nederlander eindelijk wil laten voelen dat het beter gaat', roomt een groot deel van de extra koopkracht weer af. Want wie meer gaat verdienen door een nieuwe baan of promotie, betaalt ook veel meer belasting en premies. Het effect daarvan is per saldo negatiever dan dit en vorig jaar: -1,2 procentpunt.

Volgens Koolmees werken hier ook de hogere zorguitgaven in door, 'terwijl het profijt van de zorg niet wordt meegenomen in de koopkracht'. De zorg is (volgens het CPB) 'individualiseerbare overheidsconsumptie' die in de plaats komt van particuliere

consumptie en juist daarvan slokken we steeds meer op.

De collectieve zorguitgaven stijgen volgend jaar met 6,5%, in reële termen met 4%. Dat houdt ook de collectieve lastendruk hoog, die volgend jaar zelfs stijgt van 38,9% naar 39,1%. De lastenverlichting valt dan ook mager uit. Tegenover een verlaging van de loon- en inkomstenbelasting met € 5 mrd staan hogere btw, energiebelastingen en zorgpremies van bij elkaar meer dan € 4 mrd.

De economische groei lijkt volgend jaar hoger uit te vallen dan de 1,9% in het regeerakkoord. Het CPB rekent nu op 2,7%. Maar Hoekstra wil meevallers niet gebruiken voor extra lastenverlichting en koopkracht, liet hij de VVD weten die daarom had gevraagd. Hij heeft nu een goed excuus, vindt hij. De rekening van 'Groningen' hangt hem nog boven het hoofd.